

DOTS

FONDS ATVĒRTAI SABIEDRĪBAI

"Neiecietība pret dažādiem viedokļiem Latvijā. Cik brīvi varam izteikties?"

Baltijas valstu sabiedriskās domas aptauju un fokusgrupu
datu prezentācija.

05.12.2023.

Iveta Kažoka, domnīcas PROVIDUS direktore

Iceland
Liechtenstein
Norway

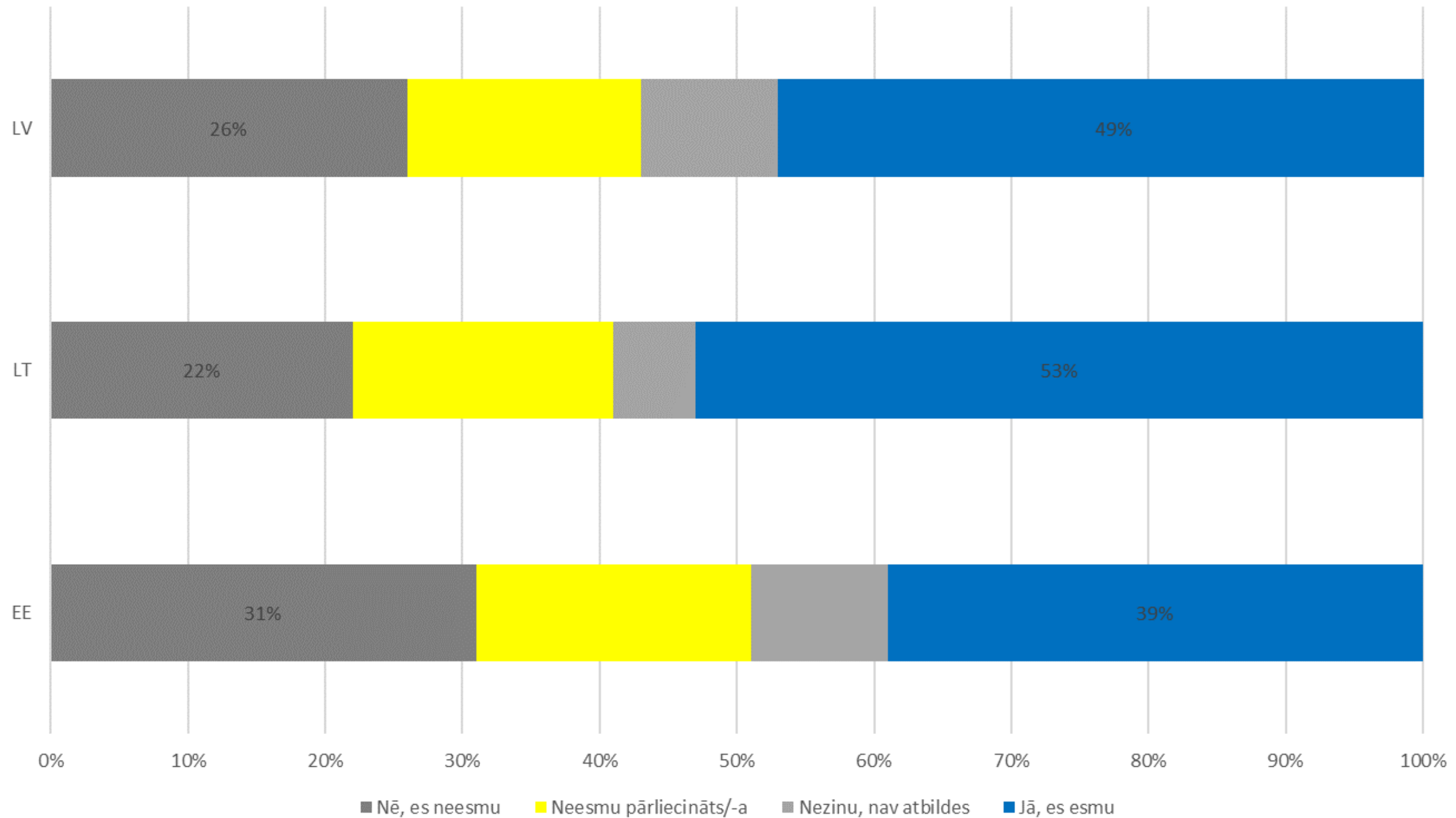
**Active
citizens fund**

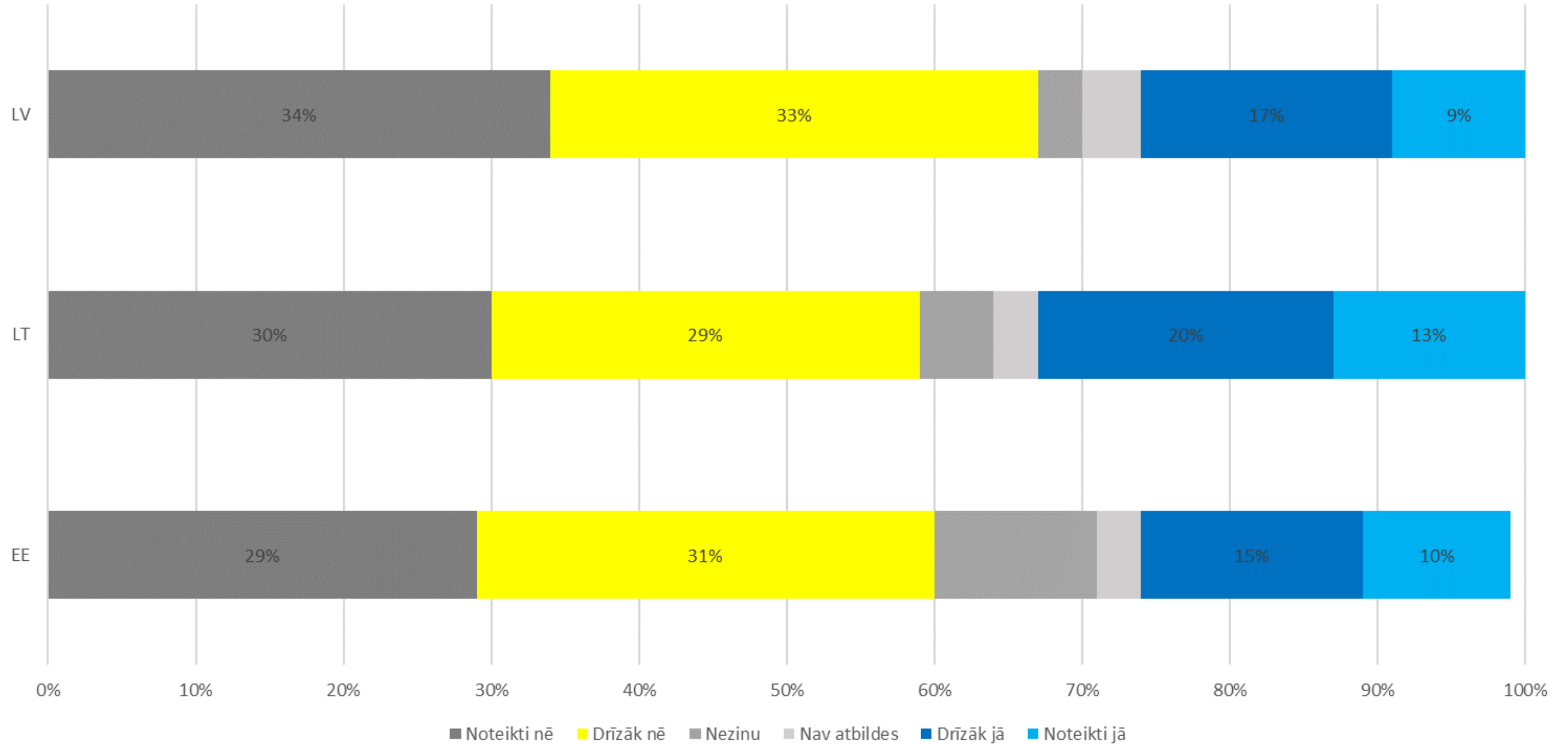
Funded by
the European Union

norstat

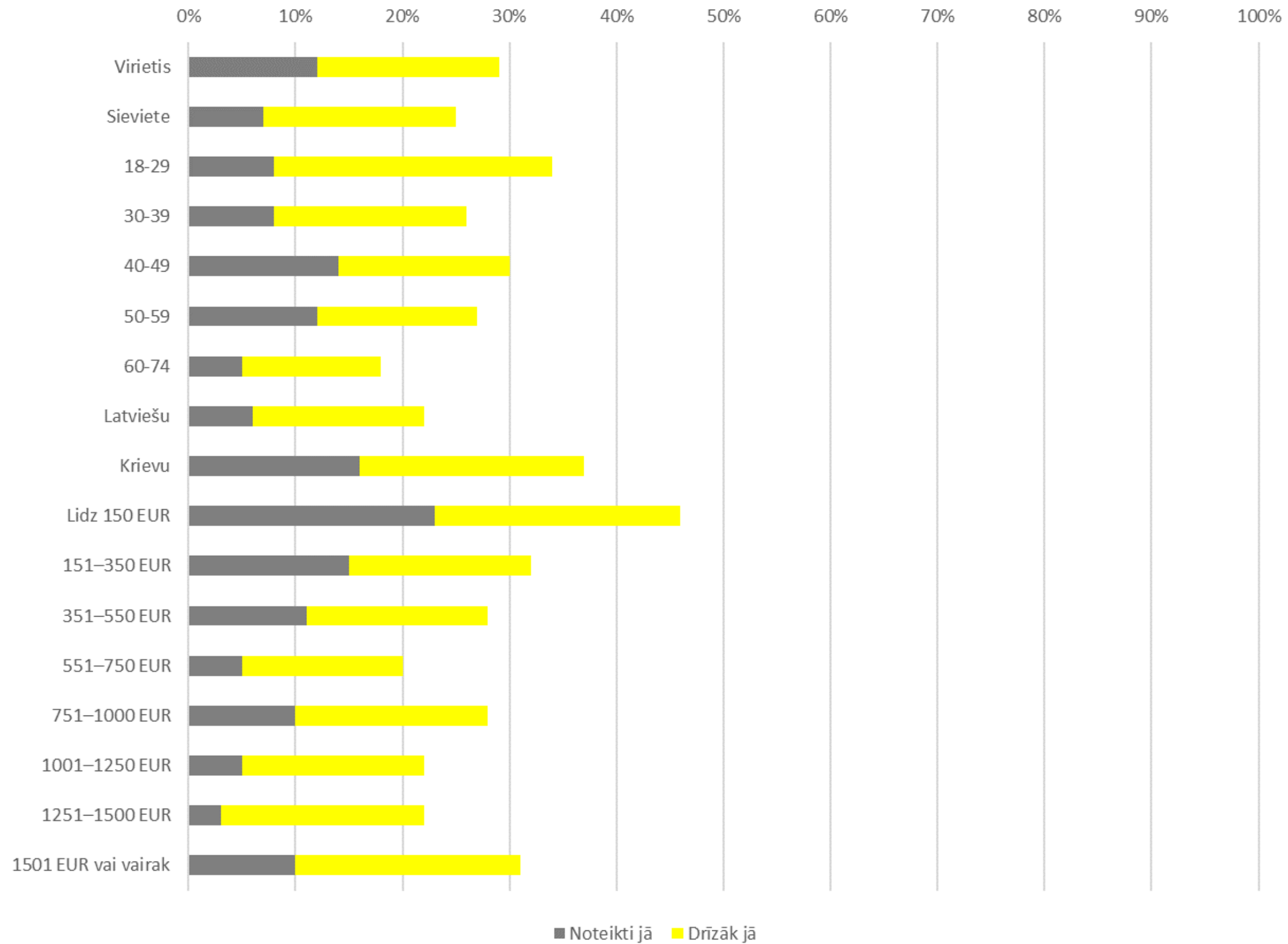
Vai Jūs personīgi esat novērojis/-usi dažādu sabiedrības locekļu viedokļu noniecināšanu, izsmiešanu, uzbrukumus viņu uzskatu, izcelsmes vai dzīvesveida dēļ? (Norstat aptaujas, 2023)

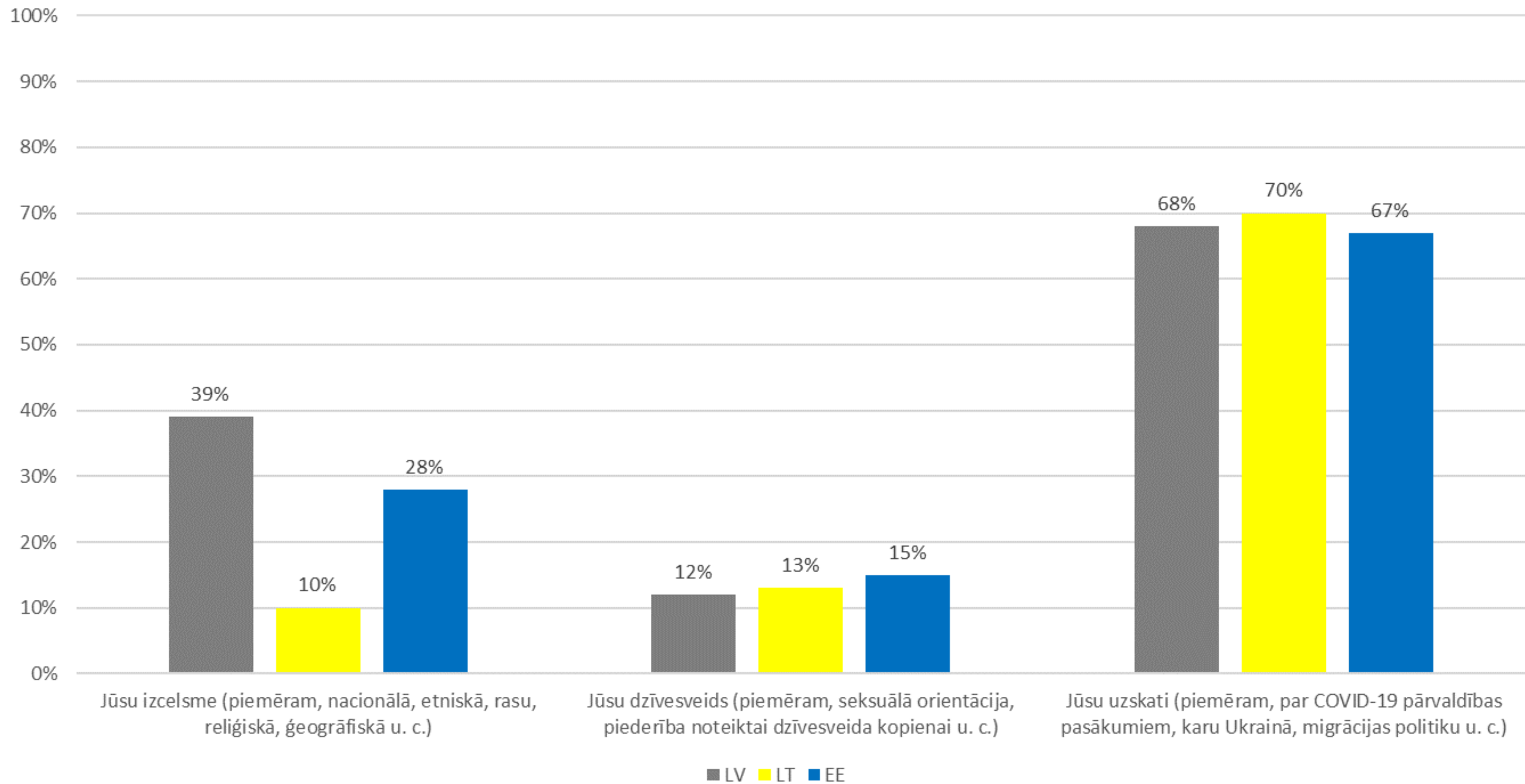
Personiska pieredze ar noniecināšanu, izsmiešanu, uzbrukumu Jūsu viedoklim uzskatu, izcelsmes vai dzīvesveida dēļ (Norstat aptaujas, 2023)

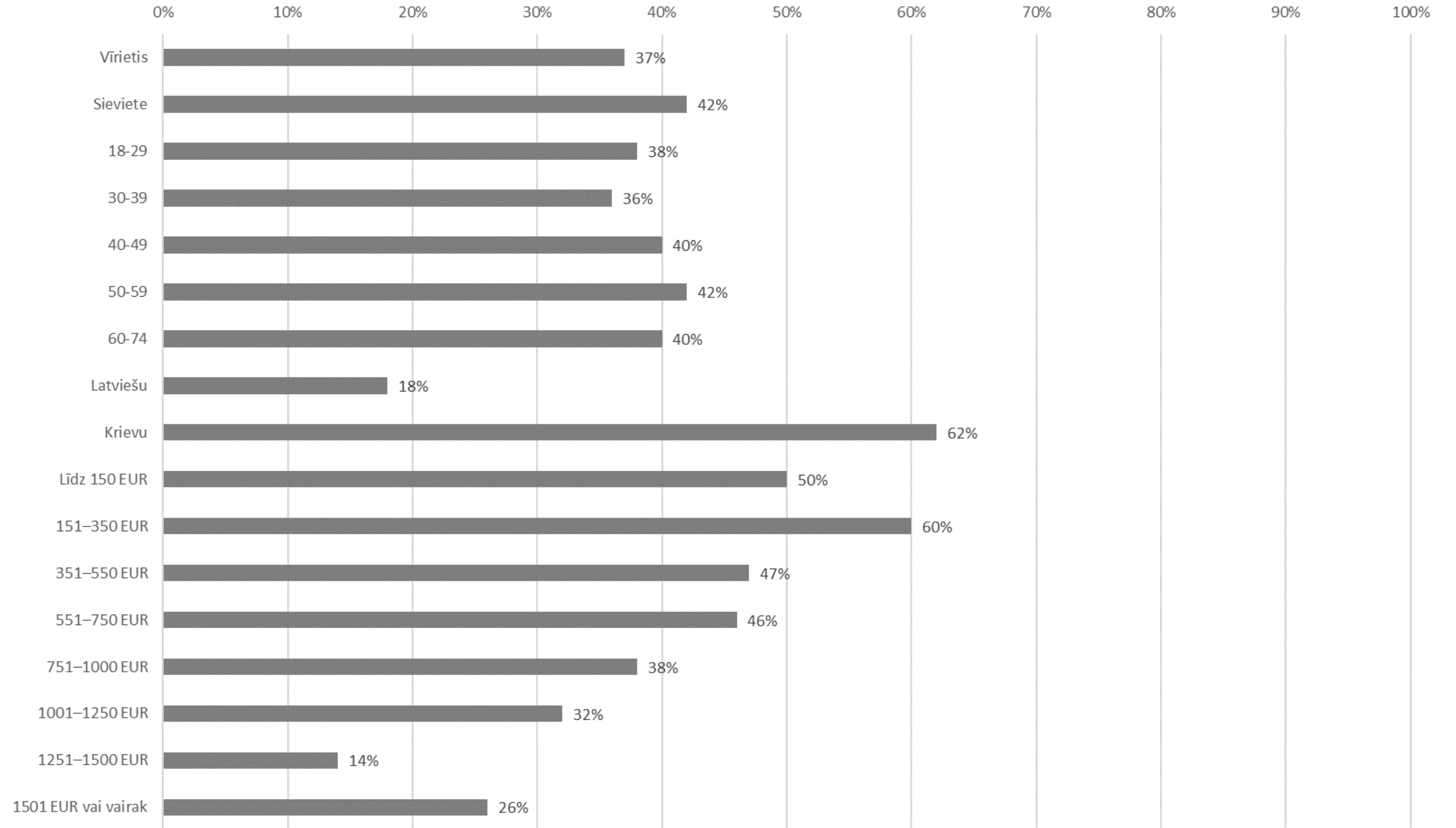
Personiskā pieredze ar noniecināšanu Latvijā (dažādās demogrāfiskajās grupās, Norstat aptaujas, 2023)

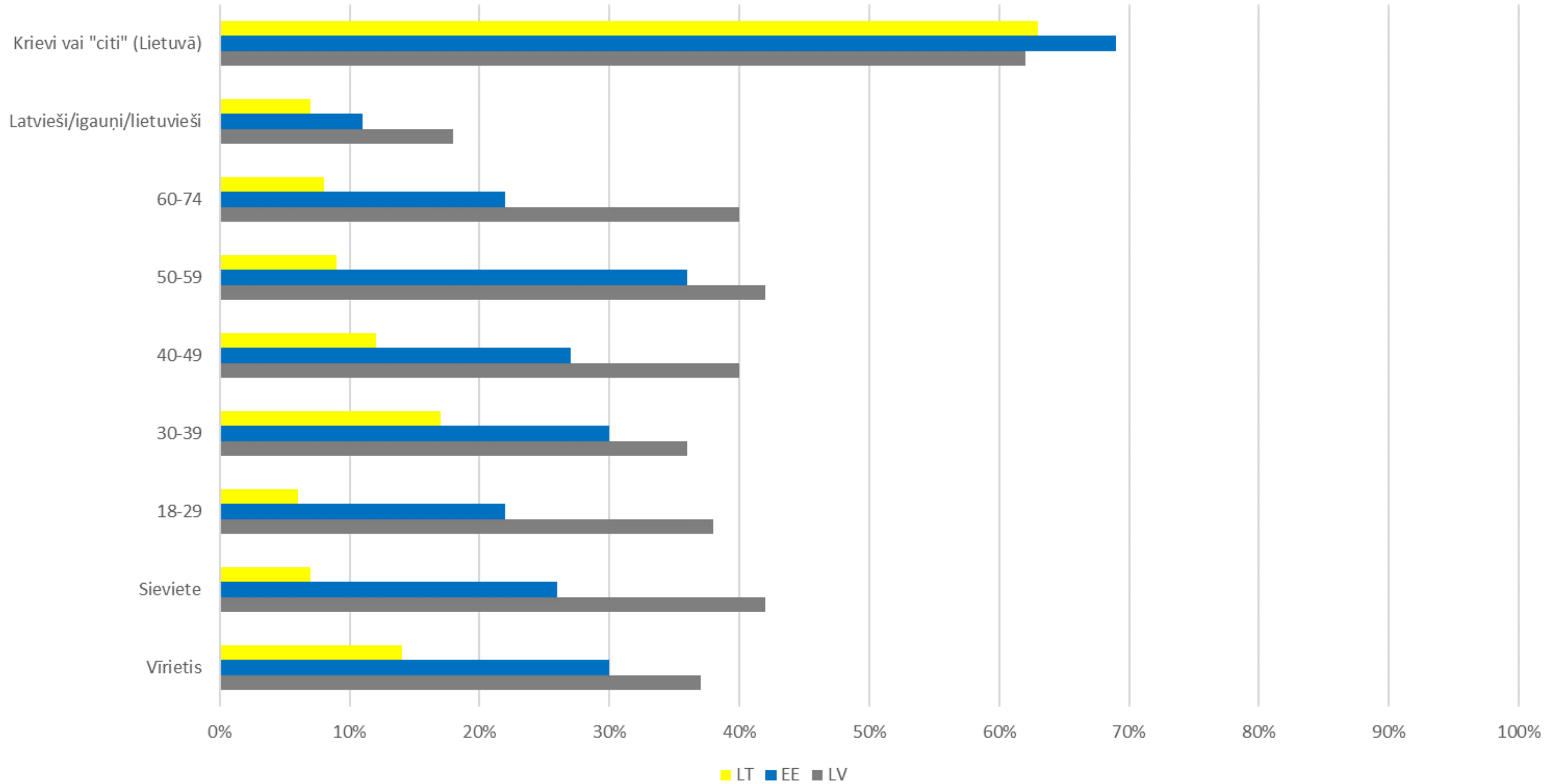
Iemesls, kāpēc piedzīvota noniecināšana, izsmiekls, uzbrukums par savu viedokli (Norstat aptaujas, 2023)

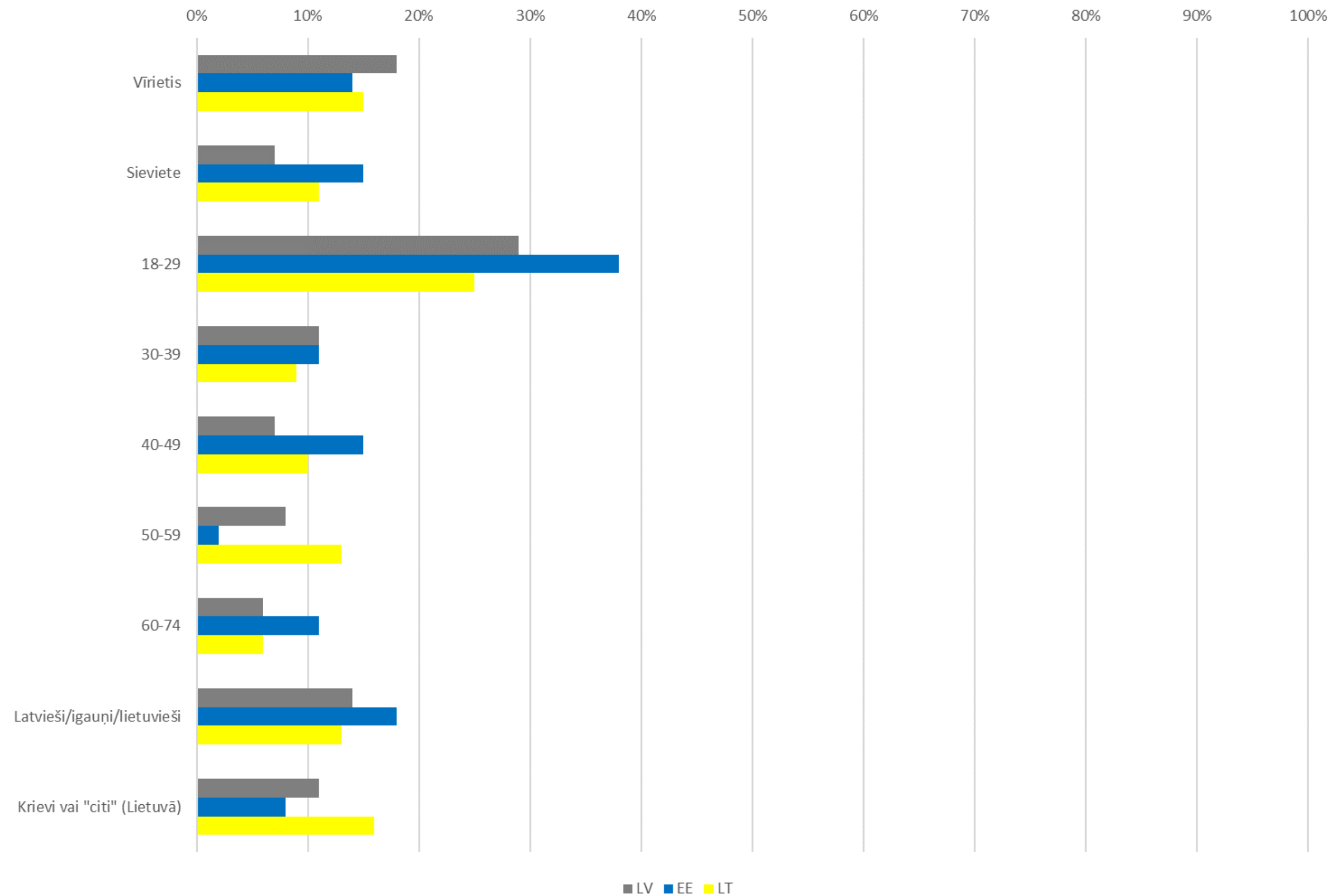
Viedokļa noniecināšanas iemesls: izcelsme (piemēram, nacionālā, etniskā, rasu, reliģiskā, ģeogrāfiskā u. c.)

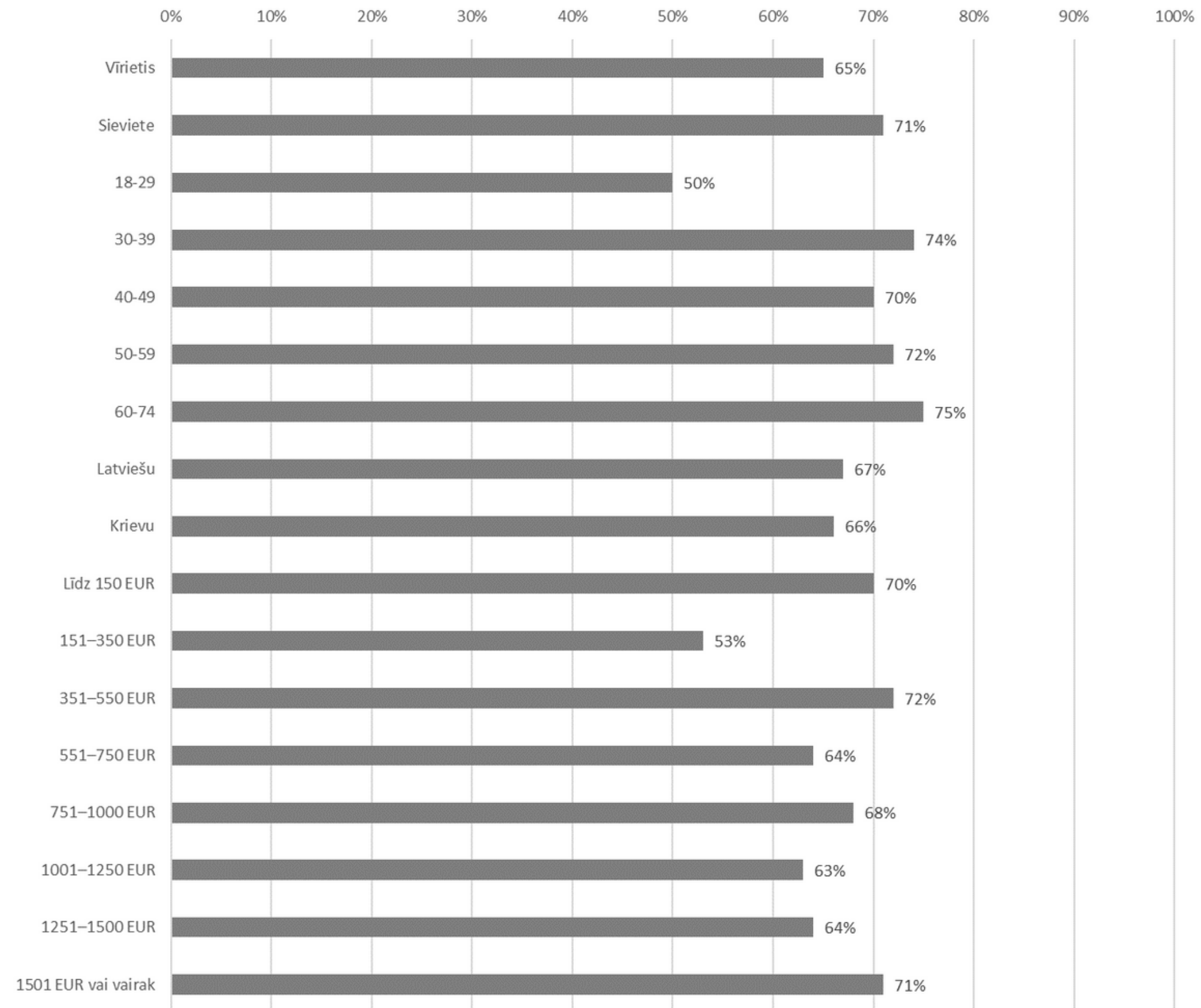
Viedokļa noniecināšanas iemesls: izcelsme (dažādās demogrāfiskās grupās, Norstat aptaujas, 2023)

Viedokļa noniecināšanas iemesls: dzīvesveids (dažādās demogrāfiskajās grupās, Norstat aptaujas, 2023)

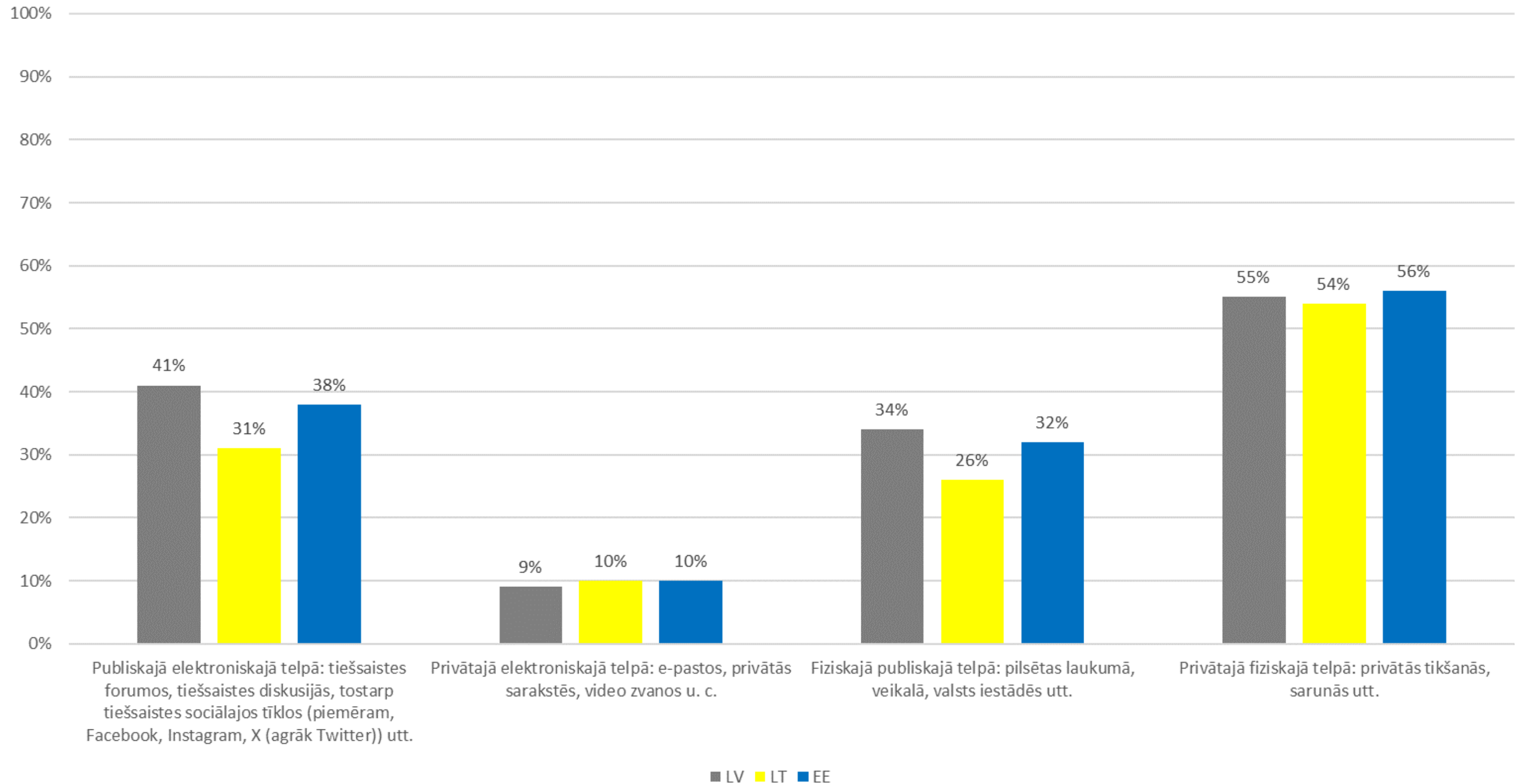
Viedokļa noniecināšanas iemesls: uzskati (piemēram, par COVID-19 pārvaldības pasākumiem, karu Ukrainā, migrācijas politiku u. c.)

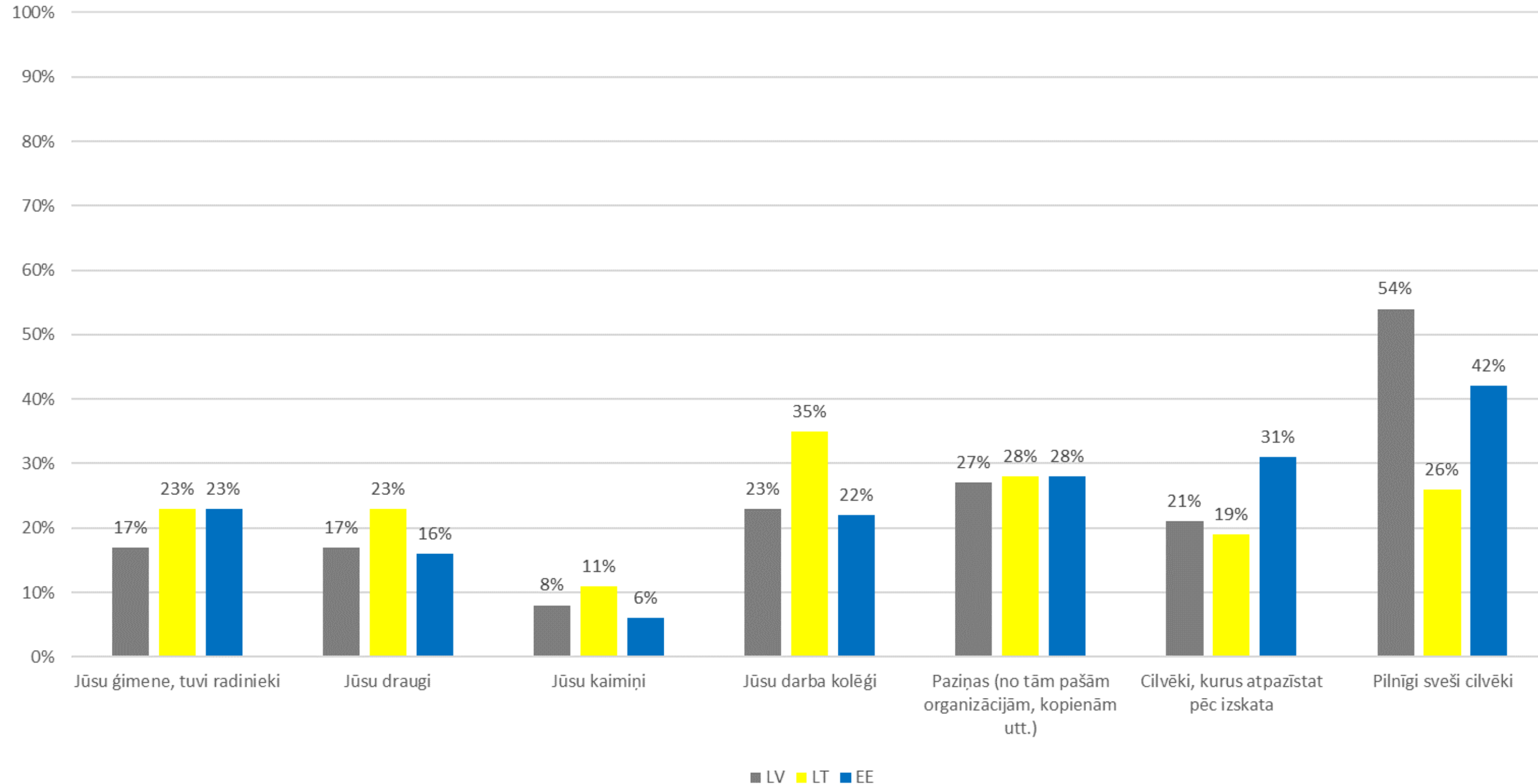
Viedokļa noniecināšanas iemesls: uzskati (dažādās demogrāfiskajās grupās, Norstat aptaujas, 2023)

Kur viedoklis ir ticis noniecināts, izsmiets vai uzbrukts Jūsu uzskatu, izcelsmes vai dzīvesveida dēļ? (Norstat aptaujas, 2023)

Kurš ir noniecinājis, izsmējis vai uzbrucis Jūsu viedoklim Jūsu uzskatu, izcelsmes vai dzīvesveida dēļ? (Norstat aptaujas, 2023)

Novērojumi no Latvijas fokusgrupas

Dominējošās tēmas:

1. Sociālie mediji, it sevišķi seksuālās orientācijas jautājumi;
2. Covid -19 laika traumas;
3. Latviešu/krievu jautājumi.

Tendences:

1. Sajūta, ka situācija pasliktinās, izņemot jaunākās paaudzes.
2. Parādās tēmas, par kurām vispār nerunā, pašcenzūra.
3. Pašu stratēģijas? Saraut kontaktus, bloķēt, izvairīties no tēmas.

Novērojumi no Igaunijas fokusgrupas

Dominējošās tēmas:

1. Igaņu/krievu jautājumi;
2. Covid -19 traumas;
3. Mizogīnija, it sevišķi pret premjeri.

Tendences:

1. Sajūta, ka situācija pasliktinās (pieaug spriedze un polarizētība), bet paši kļūst tolerantāki, it sevišķi pret seksuālās orientācijas jautājumiem;
2. Samazinās uzticēšanās medijiem
3. Pašu stratēģijas? Runāt vēl skaļāk vai izvairīties no diskusijām.

Novērojumi no Lietuvas fokusgrupas

Dominējošās tēmas:

1. Covid -19 traumas;
2. Viedokļi par Krieviju un krieviem;
3. Mazāk izteikti - seksuālās orientācijas, migrantu un narkotiku legalizēšanas jautājumi.

Tendences:

1. Pašiem sajūta, ka lietuvieši nekad nav bijuši iecietīgi;
2. Lielākas bažas, ka mediji funkcionē kā valdības rupors.